

Heerlen

Voorstel

gemeenteraad

Heerlen, 14 april 2026

Onderwerp

Zienswijze begroting 2027 en meerjarenbegroting 2028-2031 GR BsGW

Inleiding/aanleiding

De Gemeente Heerlen neemt sinds 1 januari 2014 deel aan de gemeenschappelijke regeling Belastingssamenwerking Gemeenten en Waterschappen (BsGW).

De BsGW behartigt als uitvoeringsorganisatie van gemeenten en het waterschap de zorg voor optimaal beheer en verwerking van (basis) gegevens en informatie, het heffen, innen en afdragen van de opbrengsten van lokale belastingen en het waarderen van belastingobjecten in het kader van de wet WOZ.

Het dagelijks bestuur van de BsGW heeft de ontwerpbegroting 2027 en de ontwerpmeerjarenbegroting 2028–2031 aangeboden aan de raden van de deelnemende gemeenten. De raden wordt gevraagd om hun zienswijze kenbaar te maken aan het dagelijks bestuur van de BsGW.

Het algemeen bestuur van de BsGW stelt na kennis te hebben genomen van de ingebrachte zienswijzen de begroting en meerjarenraming definitief vast in zijn vergadering van 25 juni 2026. Nadat de begroting is vastgesteld zendt het algemeen bestuur de begroting en meerjarenraming aan de raden van de gemeenten en het algemeen bestuur van het Waterschap. Het dagelijks bestuur zendt de definitief vastgestelde begroting en meerjarenraming vóór 15 juli aan Gedeputeerde Staten.

Jaarrekening 2025

Allereerst een korte terugblik op het voorlopige jaarrekeningresultaat 2025. Een en ander op basis van de bestuursinformatiebrief BsGW van het 4^e kwartaal deze is in de bijlage toegevoegd, de definitieve jaarrekening is bij het schrijven van dit stuk nog niet ontvangen. Het voorlopige resultaat in 2025 bedraagt € 4.802.000 positief. Het resultaat komt in hoofdlijnen tot stand door 3 factoren.

1. Proceskosten voordeel € 3.416.000

Naar aanleiding van de aangepaste wetgeving op de proceskosten zijn kosten lager uitgevallen dan begroot.

2. Bedrijfsvoering algemeen voordeel € 838.000

Er zitten diverse voordelen in de bedrijfsvoering voor gezamenlijk € 838.000. Enkele van deze voordelen zijn; Personele kosten per saldo € 209.000; Huisvestingskosten € 119.000; Afschrijvingskosten € 344.000 en Bank- en rentekosten € 147.000.

3. Overige opbrengsten voordeel € 548.000

Deze opbrengsten komen tot stand door specifieke opdrachten voor deelnemers, waarvoor de deelnemers een maatwerkbijdrage betalen.

Financieel impact voor Heerlen

Als we de resultaten uitsplitsen per deelnemer dan betekent dit voor Heerlen, een incidenteel voordeel van ongeveer € 400.000 als gevolg van het positieve jaarrekeningresultaat van € 4.802.000. Besluitvorming over de verrekening van het resultaat vindt evenals de besluitvorming over de begroting 2026 plaats in het eerstvolgende AB van 26 juni 2025.

Begroting 2027

De begroting 2027 is een continuering van de begroting 2026. De kosten dalen in totaal met € 64.000 ten opzichte van de begroting 2026. Onderstaand de ontwikkelingen in de begroting BsGW, met vervolgens een korte toelichting per ontwikkeling.

Ontwikkelingen t.o.v. begroting 2026

1. Indexering salarissen	€ 806.000
2. Inflatie goederen en diensten	€ 220.000
3. Taakstelling OOP	€ 200.000 -/-
4. Aframing proceskosten	€ 500.000 -/-
5. Verlaging huisvestingskosten	€ 200.000 -/-
6. Vervallen tijdelijke extra fte's	€ 175.000 -/-
7. Maatwerk inflatie	€ 15.000 -/-
Saldo minderkosten	€ 64.000 -/-

1 en 2. Indexering salarissen en goederen en diensten

De salarissen en de overige uitvoeringskosten worden geïndexeerd. Salarissen worden geïndexeerd met 4,4 %. Goederen en diensten worden geïndexeerd met 2,6%.

3. Taakstelling OOP

Dit is een taakstelling uit het verleden. Vanuit de reorganisatie in 2018 is besloten om tot een stapsgewijze kostenreductie te komen, welke reeds meerjarig oplopend in de begroting is opgenomen. In 2027 is de taakstelling € 200.000 hoger dan 2026.

4. Aframing proceskosten

Voor wat betreft de afhandeling van de WOZ-bezwaren en beroepen wordt een nieuwe trend zichtbaar. Zowel in 2024 als in 2025 dalen de toekenningspercentages. Dit betekent dat naast het lagere tarief voor proceskostenvergoeding als gevolg van de Wet herwaardering proceskostenvergoeding WOZ ook (verhoudingsgewijs) het aantal bezwaren en beroepen dat een vergoeding krijgt toegekend lager wordt. Dit heeft een extra dempend effect op de proceskostenvergoedingen. Dit leidt tot een additionele verlaging van de begroting met € 500.000 bovenop de verlaging van € 1.500.000 welke is doorgevoerd in de begroting 2026.

5. Verlaging huisvestingskosten

Door de geplande verhuizing naar een duurzaam, eigentijds en toekomstbestendig kantoorpand in het laatste kwartaal van 2026, kunnen de begrote huisvestingskosten structureel worden verlaagd met € 200.000.

6. Vervallen tijdelijk extra fte's

Een voordeel als gevolg van het wegvallen van tijdelijke formatie die was toegevoegd aan de begroting voor de implementatie van de Wet open overheid (Woo) voor € 175.000.

7. Maatwerk inflatie

Naast de reguliere begroting die wordt verrekend via de kostenverdeelmethode, kent BsGW maatwerkvarianten. De kosten voor maatwerk stijgen mee met de inflatie waarvan de uitvoering separaat wordt gefactureerd bij de betreffende deelnemers.

Weerstandsvermogen

Het huidige weerstandsvermogen betreft € 998.000. Afgezet tegen de risicoanalyse van € 1.190.000 is de ratio 0,84. Deze ratio valt binnen de bandbreedte van 0,8 en 1,4 waardoor er geen aanleiding bestaat het weerstandsvermogen aan te passen.

Zienswijze begroting 2027

De afgelopen jaren zijn we kritisch geweest op de begroting van de BsGW. Als we de flink positieve jaarrekeningresultaten van de afgelopen 2 jaar zien (2025 € 4.802.000 en 2024 € 3.148.000) is deze kritiek niet onterecht geweest.

De begroting 2026 is in Heerlen en tevens door meerdere deelnemers niet goedgekeurd, in het AB is deze uiteindelijk wel goedgekeurd. Mede door de kritiekpunten van meerdere deelnemers heeft de BsGW op onderdelen wel actie ondernomen, hier zijn we zeer tevreden over. Op een aantal punten zien we nog ruimte voor verbetering. Hieronder een korte toelichting wat tot nu toe gedaan is en wat nog beter kan.

Proceskosten

De proceskosten in de begroting 2026 zijn structureel met € 1.500.000 verlaagd. In de voorliggende begroting 2027 worden deze nog eens met € 500.000 extra verlaagd. Dit is een mooie stap naar een reële begroting. Toch zien we nog een behoorlijke voorzichtigheid in de begroting. De BsGW geeft zelf ook aan hier het voorzichtigheidsprincipe toe te passen. Doordat het verdienmodel van de 'no cure no pay' bureaus door overheidsmaatregelen grotendeels is verdwenen, verminderen of stoppen deze bureaus zelfs met het indienen van bezwaren. De huidige proceskosten begroting van € 1.667.000 voor 2027 lijkt grotendeels niet nodig te zijn. Daarnaast loopt de proceskosten meerjarig op in de begroting ook dit is geen reële verwachting en is er meerjarig een groter voordeel.

Renteopbrengsten

BsGW ontvangt rente over de geïnde belastingbedragen, vanwege het feit dat deze 2 à 3 dagen op de rekening van BsGW staan. De hoogte van de renteopbrengsten is afhankelijk van de marktrente en kan fluctueren. BsGW maakte de keuze, mede op advies van de accountant, om deze renteopbrengsten niet te begroten, de afgelopen jaren ging het om een opbrengst van ongeveer € 1.000.000. Dit tot onvrede van meerdere deelnemers. Het dagelijks bestuur heeft besloten de ontvangen renteopbrengsten ieder kwartaal door te storten naar de deelnemers. Dit betekent dat deelnemers zelf deze opbrengsten in de eigen begroting kunnen opnemen. Vanaf 2026 hebben we dit apart opgenomen, we verwachten een opbrengst van € 75.000 per jaar.

Personeelskosten

In de begroting is een taakstelling opgenomen voor het OOP, welke via een formatiereductie dient te worden gerealiseerd, echter er wordt geen invulling gegeven aan de realisatie hiervan. De personeelskosten worden met oorspronkelijke formatie begroot en de OOP taakstelling als aparte regel. Als het personeelsvoordeel gerealiseerd is dan dient de personele begroting hierop aangepast te worden. Dit geeft anders een scheefgroei v.w.b. de indexatie die wel wordt toegepast op de personele begroting maar niet op de taakstelling. Zo worden de personeelskosten meerjarig meer geïndexeerd dan nodig. Door de BsGW is toegezegd om dit in de begroting 2028 anders te presenteren.

Algemene voorzichtigheid

De begroting is op meerdere onderdelen voorzichtig ingeschat. Enkele voorbeelden vinden we terug in het jaarrekeningresultaat 2025. Naast de voorzichtige inschatting op deze posten, wordt structureel een post onvoorzien begroot. In de begroting 2027 is een bedrag voor onvoorzien opgenomen van € 405.000 en dit loopt meerjarig op. Bij een reële begroting is dit niet nodig. Net zoals een weerstandsvermogen wat ons inziens ook een onnodige buffer is. Risico's die zich voordoen kunnen direct afgedekt worden door de deelnemers, hiervoor hoeft een GR geen weerstandsvermogen te hebben.

Indexmethodiek

De indexmethodiek van BsGW staat ter discussie. Op verzoek van het algemeen bestuur heeft een onderzoek plaatsgevonden of, en zo ja, hoe deelnemers hun meerjarenbegroting indexeren. De uitkomst leert dat de deelnemers in BsGW hier heel divers mee omgaan. De accountant is vanwege het uitgangspunt van 'reëel begroten' voorstander van het indexeren van de meerjarenbegroting en kan zich vinden in de door BsGW toegepaste indexering en onderbouwing. De provincie Limburg heeft als toezichthouder te kennen gegeven dat het BsGW vrijstaat om al dan niet meerjarig te indexeren, maar dat dit veelal te doen gebruikelijk is. Op basis van deze bevindingen heeft het dagelijks bestuur besloten om de indexmethodiek te handhaven.

Daarnaast heeft het dagelijks bestuur besloten om met ingang van de begroting 2027 een extra optie aan de begroting toe te voegen, waar de meerjarige bijdrages van de deelnemers tegen constante waarde zijn opgenomen. Op basis hiervan kunnen deelnemers ten behoeve van hun eigen meerjarenraming een keuze maken om wel of niet rekening te houden met de gehanteerde index door de BsGW. Dit is een mooie flexibiliteit voor de deelnemers. We kiezen ervoor om de begroting meerjarig door te trekken zonder indexering. Via deze weg compenseren we meerjarig de begroting die ons inziens voorzichtig is ingezet.

Conclusie

In het afgelopen jaar is er veel gepraat over de begroting van BsGW, waarbij door de BsGW diverse concrete stappen zijn gezet. Hier zijn we zeer tevreden over. De begroting is echter nog altijd op diverse posten voorzichtig ingestoken, de proceskosten begroting springt hierbij het meest in het oog. Een voorzichtige begroting legt onnodig beslag op de eigen gemeentelijke begroting waarmee publieke gelden opnieuw voor een jaar worden vastgelegd en onthouden worden aan investeringen in nieuw beleid.

Opgemerkt dient te worden dat nog altijd een meerderheid van de BsGW deelnemers voorstander zijn van een voorzichtig ingestoken begroting, om achteraf niet bij te betalen. Hierin beseffen we dat we ons te verhouden hebben in een AB setting van een gemeenschappelijke regeling waarin de meerderheid bepaalt. We blijven echter onze kijk op de begroting meegeven en blijven zoeken naar mogelijkheden en meerderheden om de begroting zo zuiver mogelijk te maken.

We stemmen niet in met voorliggende begroting, daarbij kiezen we ervoor om de voorzichtige begroting van de BsGW te compenseren door de meerjarenbegroting op te nemen zonder indexering.

Vanuit de samenwerking Samen grip op verbonden partijen (Sgovp) met de Parkstad gemeentes is de zienswijze op de begroting van BsGW gezamenlijk besproken. Hierin is een verdeelde lijn naar voren gekomen. Een aantal gemeentes sluiten zich aan bij onze zienswijze en een aantal gemeentes zijn positief kritisch, waarbij de voorzichtigheid wordt

erkend maar gezien de stappen die gezet zijn wordt gekozen voor een positieve zienswijze.

Kader

Wet Gemeenschappelijke Regelingen

Kernthema

Middelen en heffingen

Bevoegdheid

Raad

Voorstel

1. Bij wijze van zienswijze niet in te stemmen met de begroting 2027 en de meerjarenbegroting 2028-2031 van de GR BsGW.

Argumenten

1.1 De gekozen benadering voorkomt onnodige budgettaire ruimtebeslag binnen de gemeentelijke begroting.

De begroting 2027 van BsGW betreft in hoofdzaak een voortzetting van de begroting 2026. Hoewel hierin op onderdelen positieve ontwikkelingen zichtbaar zijn, is over de gehele linie sprake van een behoedzame raming, met name ten aanzien van de proceskosten. Deze voorzichtigheid leidt ertoe dat gemeenten structureel hogere bijdragen moeten reserveren dan naar verwachting noodzakelijk is. Dit legt onnodig beslag op de gemeentelijke begrotingsruimte en beperkt de mogelijkheid om middelen in te zetten voor nieuw of aanvullend beleid.

Door in de gemeentelijke meerjarenbegroting uit te gaan van de BsGW-begroting zonder aanvullende indexering, wordt deze behoedzaamheid gecorrigeerd en blijft financiële ruimte beschikbaar voor andere beleidsprioriteiten.

Tegenargumenten en risico's

N.v.t.

Kosten en dekking

De begroting van de BsGW is meerjarig geïndexeerd opgenomen in onze eigen begroting. Met ingang van de begroting 2027 wordt de mogelijkheid geboden om de begroting meerjarig op te nemen zonder indexering. Gezien de voorzichtigheid in de begroting kiezen we om gebruik te maken van deze mogelijkheid. Dit betekent het volgende voor de begroting van de gemeente Heerlen.

Begroting 2027 BsGW	2027	2028	2029	2030
Huidig opgenomen in gemeentelijke begroting	2.265.929	2.362.939	2.472.453	2.472.453
Voorstel nieuwe aangepaste conceptbegroting BsGW	2.143.192	2.135.474	2.135.474	2.135.474
Saldo (Voordeel Heerlen)	122.737	227.465	336.979	336.979

Het voordelig saldo komt ten gunste van de bezuinigingstaakstelling die we in de begroting hebben opgenomen voor GR-en.

Het daadwerkelijke saldo hangt af van het besluit van het algemeen bestuur van de BsGW n.a.v. de ingebrachte zienswijzen van alle deelnemende raden. Dit nemen we zoals gebruikelijk mee in het begrotingsproces 2027.

Communicatie

Het dagelijks bestuur van de BsGW wordt per brief op de hoogte gebracht van uw besluit.

Evaluatie

De BsGW rapporteert aan de hand van kwartaalrapportages gedurende het jaar.

Planning, procedure en uitvoering

N.v.t.

Bijlagen

Bestuursinformatiebrief BsGW Q4 2025

Kadernota begroting BsGW 2027 en MJR 2028-2031

Kadernota begroting BsGW 2027 en MJR 2028-2031 Bijlagen

Ontwerpbegroting BsGW 2027 en MJR 2028-2031

Ontwerpbegroting BsGW 2027 in één oogopslag

Hoogachtend,
burgemeester en wethouders van Heerlen,

de burgemeester,

secretaris a.i.,

drs. R. Wever

drs. R. van Wuijtswinkel

raadsbesluit

De raad der gemeente Heerlen;

gezien het voorstel van burgemeester en wethouders d.d.

documentnummer ;

gezien het advies van de raadscommissie ;

besluit:

Aldus besloten tijdens de vergadering van de raad van de gemeente Heerlen van

de griffier,

de voorzitter,

drs. T.W. Zwemmer

drs. R. Weaver